

קלטת צד מס' 1 - רפי ישעיה

שיחה עם רפי ישעיה 26.6.2008 במשרדו שבאשדוד

רפי : אם אנחנו מתייחסים לקטע שבו אני השתתפתי, אנחנו מדברים על ה-5 לחודש, על החדירה לצנחנים, אנחנו מדברים על הקרב של בי"ס לשוטרים ואנחנו מדברים אחר כך על הקרב הכבד מאוד שהיה בקטע של דרך שכס, ואחרי זה הרוקפלר ואחרי זה הגשר המפורסם עם כל מה שהתרחש שם בלילה. התיאורים הם נכונים

יוסי : התיאורים של בי"ס לשוטרים והר הבית

רפי : בוא נגיד באופן כללי התיאורים נכונים

יוסי : אגב, בהשוואה לנושא של בי"ס של???

רפי : אני פה לא בדקתי, אני לא זוכר. תשאל אותי מה שאתה רוצה

יוסי : בוא ברשותך למרות שזה כתוב, ספר לי את עיקרי הדברים ואני אשאל אותך שאלות שעד היום לא ברורות לי

רפי : אתה רוצה שני אתחיל מה-5 לחודש?

יוסי : לא, אני רוצה שתתחיל...

רפי : אז בוא אני אגיד לך איך אני רואה את זה. הרי ב-5 לחודש התחלנו יחד, אתם הייתם הסיירת אנחנו היינו פלוגת הטנקים הירושלמית, שנינו היינו בסטף

יוסי : 3 שבועות ביחד

רפי : נכון, 3 שבועות ביחד, עד שרמזו לנו שתתחיל מלחמה, אתה זוכר שבא עזר ויצמן

יוסי : כן, עם רבין

רפי : אור ליום ה-5 לחודש הרי חוסן התחיל להפגיז את ירושלים. שהוא הפגיז את ירושלים אנחנו עם הטנקים יצאנו והתפרסנו בשטח אם אתה זוכר

יוסי : מגרש הרוסים

רפי : לא, לא, לא, אנחנו ירדנו מסטף והתפזרנו בשטח בבקעה שליד בית זית, לכיוון הסכר של בית זית ליד עין כרם, שם התפזרנו

יוסי : זה שלב ראשון

רפי : בשעה, אני לא זוכר מה בדיוק הייתה השעה, נדמה לי זה היה לקראת שעות הצהריים, הבנו שכאן מתחיל להיות קרב. המ"פ קיבל הוראה לעלות עם טנקים לירושלים. הוא לקחת איתו 2

מחלקות מהפלוגה, ומחלקה אחת שצירפו אלינו מחטיבה 60

יוסי : אני זוכר

רפי : עם זה הוא עלה לירושלים, הוא השאיר אותי עם 3 מחלקות זהו.

יוסי : 3 מחלקות והטנק שלך

רפי : לא, סליחה, הוא השאיר אותי עם 2 מחלקות ועם הטנק שלי, הוא לקח איתו גם את המחלקה של שאול ששון. אבל את המחלקה של שאול ששון שהם הגיעו לירושלים, הוא השאיר אותו במגרש הרוסים, והוא עם הכוח שנשאר איתו, זאת אומרת 2 המחלקות המחלקה שלנו והמחלקה של חטיבה 60 עם הזחל שלו, הוא עשה את הקרבות שלכם בחטיבה 16 כל מה שקשור שהתחיל עם ארמון הנציב וכל העסק הזה. אני נשארתי לבד, נשארתי עם הטנקים, אני שומע בקשר...

יוסי : נשארתי עם כמה טנקים ?

רפי : אני נשארתי בהתחלה עם 7 טנקים, כולל שלי, אח"כ הצטרף אלי ששון כשעליתי לירושלים לקחתי איתי את ששון ונעשנו 10 טנקים. אני שומע בקשר את הקרבות שמתחילים לנהל בארמון הנציב, ואני לא מבין למה משאירים את הטנקים שלי פה מפוזרים לא עושים איתם כלום. ואז הרמתי טלפון לחטיבה 16

יוסי : כלומר שהתחיל הקרב בארמון הנציב אתה הייתי פרוס למטה

רפי : עוד הייתי פרוס למטה, שמעתי את הקרב מתחיל בארמון הנציב

יוסי : למטה, זאת אומרת ליד הימ"ח, ליד המפלגה של... מצומת עין כרם

רפי : בדיוק, הייתי באותו מקום באותה בקעה של הסכר של בית זית. הרמתי טלפון לחטיבה לפני שדיברתי עם הקמב"צ או הקמ"ן מי שהיה שם אני לא זוכר מי היה שם. ואז אמרתי, מה אתם משוגעים יושבים לכם פה 7 טנקים קרבות התחילו ואתם לא עושים איתם כלום משאירים אותם ככה ? ואז הוא אמר לי אל תדאג יש לה גיוב בוא אנחנו נדבר איתך. ואחרי, אני לא זוכר באיזה שעה בדיוק הם התקשרו אלי ואמרו לי עלה מיד לירושלים אתה מצטרף לחטיבת צנחנים יוסי : זה היה כבר מתי ? בשתיים ?

רפי : משהו כזה, כן. ואז עלינו עם הטנקים והזחלים בדרך עלינו לירושלים ונפגשנו עם... אני חושב שנסענו לשנלר. עלינו עם הטנקים לירושלים צרפתי אלי את המחלקה של שאול ששון ונעמדו באיזור....

יוסי : (לא ברור מה נאמר)...שנלר ?

רפי : שנלר, נעמדנו בשנלר

יוסי : לא, אתה אומר שצרפת אליך את המחלקה

רפי : לא, קראתי לו אמרתי לך שהוא היה במגרש הרוסים ואז צרפתי אותו אלי והגענו למצב של 10 טנקים

יוסי : ואז איפה הייתם

רפי : הגענו לשנלר, ובשנלר בדיוק הגיעו הצנחנים ופגשתי את מוטה...

יוסי : בסביבות השעה ארבע משהו כזה

רפי : כן, והתחילו לדבר התחילו לארגן לעצמם את הפעילות מה יעשו מה לא יעשו, הכל עדיין היה בלאגן אחד גדול. אחרי כמה זמן סיכמנו שאנחנו יורדים יחד עם ה...נדמה שזה היה כל המפקדים של גדוד 66 שלהם

יוסי : כן, נכון

רפי : הגעתי לראות, הצטמק כבר לקראת איזה פעילות תהיה בלילה, היה כוונה לפרוץ בית ספר לשוטרים, אמרו לנו רדו למטה

יוסי : ומה אמרו לך שמה היעד מה המטרה ?

רפי : אמרו לי שהיעד הוא לפרוץ דרך בית ספר לשוטרים. יעד סופי לא ידענו, לא ידענו מה הייתה ההתפתחות של הקרב

יוסי : רגע, אמרו לכם.. מה המשימה שהוטלה עליכם.

רפי : תיכף אני אסביר לך, מה שדיברו איתנו, אני לא זוכר באיזה שלב זה התגבש. הכוונה הייתה שאנחנו מסייעים לפריצה לבית ספר לשוטרים לשני גדודים, גם לגדוד 66 וגם לגדוד 28 אני לא זוכר...

יוסי : 71

רפי : 71, 28 נשאר בצד. אמרתי למוטה אם ככה תן לנו הזדמנות לרדת למטה כל עוד יש ניקח את מפקדי הטנקים שלי, נתחיל לסמן מקומות, עמדות שידעו לאן יכנס כל טנק, משום שבלילה להתחיל לחפש זה סיפור. אמר לי בסדר. באותו זמן ירדו גם המפקדים של גדוד 66 למטה וירדנו יחד איתם. עלינו לבית עלה???? נכנסו לבתים של מפונים הסתכלנו מלמעלה ראינו את בית ספר לשוטרים התרשמנו מה הולך וכו', ואז ירדתי עם החברה שלי למטה והצבתי טנק, טנק במקום שיצטרך לעמוד בלילה, ממש הכנתי מלא, כל טנק במקומו. היה לי את המחלקה של שאול ששון הטנק שלי, עמדנו כולנו, ושלושת הטנקים של ארצי ושלושת הטנקים האחרונים של גלבע היו מיועדים יותר לכיוון של 28 מאשר לעסק הזה. כל טנק ידע איפה הוא נכנס, זה הייתה החלוקה ועלינו חזרה למעלה

יוסי : אבל, לא הצבת אותם פיזית במקום ?

רפי : לא, הם נשארו כולם למעלה, ירדנו עם ג'יפים עם כלי רכב קל. עכשיו, אח"כ נפגשנו עם מוטה עוד פעם בויה דה רוטשילד ישבו שם עם עוזי לא יודע מה... בקיצור התחילה החבורה של הפיקוד לתכנן את הפעולה יותר מפורטת והסיכום היה כמו שאמרתי לך אנחנו יורדים עם הטנקים ראשונים, מתפרסים בתוך השטח של בתי המפונים, כל אחד בעמדה שאנחנו הצבנו לו, מסייעים בפריצה פנימה לתוך בית ספר לשוטרים ואחרי זה נכנסים אחרי הצנחנים לבית ספר לשוטרים. עדיין לא היה משימות המשך. זה הייתה החלוקה. שעת הש' נקבעה בסביבות שתיים בלילה ואז קיבלתי הוראה ממוטה להתחיל. מוטה ישב שם בחפ"ק בצפניה, בפנים ישבתי על ידו, חיכיתי עד שהגיעה השעה, הטנקים שלי היו מפוזרים על ידו כולם. וירדנו למטה והתחלנו לנסוע, התגלגלנו הטנק שלי וכל המחלקות אחרי. ירדנו פנימה הגענו למפונים. כאן שהגענו לאיזור המפונים התחילה הפגזה לא נורמלית עלינו. זה הייתה משימת אש סכנה, זה היה מתוכנן מראש, זה היה ברור לגמרי. כל בתי המפונים מסביב היו מכוסים באש. אני נכנסתי עם הטנק הראשון, עוד לא הספקתי להתמקם כבר הטנק קשר שלי היה פצוע, חטף משהו בראש. שמו לי קצין תצפית קדמי תותחנים על הטנק, הוא רק הגיע לשמה הוא ברח כל עוד רוחו בו, אי אפשר להיכנס זה היה באמת אש רצינית מאוד. עמיהוד... אליצור נדמה לי קראו לטנק קשר שלי. משהו בא מיד והחליף אותו, הכנסתי משהו שהיה לי רזרבה והכנסתי אותו פנימה. בקיצור, בשתיים, שתיים וחצי בלילה התחלנו, פתחנו באש, היה לנו פרוזקטורים על הטנקים, מיוחדים. אז היה מקובל לעשות...

יוסי : קסלרים

רפי : הפעלנו את הפרוזקטורים, התחלנו לדפוק כל אחד בגיזרה שלו. הכל תחת אש, טנקים התחילו לבעור. הטנק של שאול ששון התחיל לבעור, משום שהוא תפס.... אנחנו הלכנו לקרב הזה כמו שהולכים למצעד, היה לנו שם רשת הסוואה, רשת ההסוואה מיד התחילה לבעור, הטנק שלי חטף כדורים על... ה-05 הלך לעזאזל בשניה הראשונה, האנטנה חצי נקרעה בשניה הראשונה, כל מה שהיה בחוץ נפגע. אני רוצה להראות לך תמונה, אני לא יודע אם יש לי כאן את התמונה של הטנקים. אח"כ תראה הדבר היה לו השלכות מאוד חמורות להמשך, משום שהפגיעה בחלקים החיצונים של הטנק כללה גם פגיעה בהרבה מהטנקים בטלפון האחורי. בטלפון האחורי, חלק בכלל נפל מהתקרה הכל נשבר שם, הטנקים איבדו את הצורה, זה לא היה מה שנכנסו טנקים חדשים יצאו... על יד הטנק יש את התמונה המפורסמת שרואים את הטנקים עומדים על הגשר, ואתה רואה דבר מאוד מעניין, אני לא יודע... לא חושב שיש לי.

יוסי : אתה מדבר כרגע על הספר של פיקוד מרכז כריכה לבנה כאילו מבוד, ואתה מראה לי את הצילום על הטנקים של ??? (לא ברור מה נאמר)

רפי : תראה מה שקורה פה, אין לו טלפון אחורי, הכל קרוע, יש לו דפיקה של פגז בתחת, אתה רואה את כל הסימנים, אתה רואה מה שפה הלך..

יוסי : אגב, זה לא רק שלא יכלו להתקשר אליכם, אלא גם אתם ביניכם ברגע שעפו...

רפי : היו בעיות, היה בעיות קשר כל הזמן, אבל תיכף תשמע את הסיפור. בינתיים קשר עם המפקדה היה לי, אני מדבר עם מוטה הוא מדבר איתי, אני מסביר לו מה אני עושה. היה בעיה רציני מאוד של כיווני אש, רצים שמה צנחנים מתחת לטנקים ומתי להפסיק ומתי לא להפסיק. כל זה נעשה בסדר. אני חושב שעמדנו שם לפי דעתי, כמה שעות, שעתיים שלוש...

יוסי : לא יכול להיות שעתיים ?

רפי : משתיים וחצי עד ארבע וחצי, שעתיים. טוב, שראינו שהצנחנים נכנסים פנימה, הפסקנו את האש, וחכינו לראות איך אנחנו נכנסים. בינתיים מודיע לי מוטה שמפנים לי...

יוסי : שאתם נמצאים שם 6 טנקים

רפי : אנחנו נמצאים שם 3 של ששון ששון... 7 טנקים

יוסי : 7 ?

רפי : 7

יוסי : ורק 3 מהגדוד השני ?

רפי : מהצד השני, זה גלבו

יוסי : 7 ו-3 ? לא ידעתי, חשבת 6 ו-4

רפי : לא, לא, לא. אנחנו ממתנינים שמה. הייתה מהומה משום שהטנקים באמת נפגעו, חלקים חיוניים, הפרוזקטורים בכלל אין מה לדבר לא נשאר מהם שריד.

יוסי : באיזה שהוא מקום קראתי, סליחה שאני מפריע לך, פרוזקטור בבית ההסתדרות האיר שמה כל הזמן

רפי : כן, היה פרוזקטור בבית ההסתדרות שהאיר בשלב מסויים

יוסי : הוא עזר לכם ?

רפי : כן, הוא עזר לנו מאוד, כן.

יוסי : בשלב מסויים כיבו אותו ?

רפי : אני לא יודע, אני זוכר שהוא נעלם, אתה לא יכול לזכור בדיוק מה היה, אבל הוא נעלם.

עכשיו הבעיה איך אנחנו נכנסים לבית ספר לשוטרים. מוטה אמר לי אני שולח לך **תותחנים**

חבלנים ??? פותחים לך את הדרך, תיכנס פנימה. אנחנו נכנסו בצד הדרומי של בית ספר לשוטרים, צד דרום מערב לדעתי

יוסי : נכון

רפי : והמתנו

יוסי : מה הייתה הפריסה שלכם, אני אעצור אותך ברשותך. בוא לצורך העניין, אי אפשר לסיים

בתוך ההקלטה אז אני שואל, אם לצורך העניין את **הפירצה** אתם הייתם פזורים 4 בצד אחד 3 בצד שני ?

רפי : את כולם הבאתי איתי

יוסי : מה המרחק בין טנק לטנק היה בערך

רפי : בלילה אי אפשר לדעת, כמה מטרים

יוסי : מטרים בודדים ?

רפי : שהיינו מפוזרים בעמדות ?

יוסי : כשהייתם בעמדות הרתק

רפי : שהיינו בעמדות הרתק היה מרחקים די גדולים, היה 10, 15 מ' וחלק עברו בכלל לצד השני של הבניינים, זאת אומרת שלא היה לי איתם קשר עין, החלק של ארצי הם היו בצד ימין אני לא ראיתי אותם בדיוק פועלים, אבל הקשר היה קשר, ודיברנו בינינו

יוסי : זאת אומרת הייתם פרוסים במין שרשרת כזו

רפי : כן. בקיצור קבלתי הנחייה שאני יכול להיכנס פנימה. התחלנו לנסוע על הדרך שסומנה, אני נוסע ומפוצץ מוקשים כל הנסיעה. בום בום בום, אבל למזלנו כולם מוקשי **מונרים** ??? הגענו עד לבית ספר לשוטרים, אני רואה גדר, מה זה גדר, 4 פעמים הטנק. מה עושים ? טוב אמרתי זהו זה...

יוסי : רגע, לא הייתה פירצה ?

רפי : לא הייתה פירצה.

יוסי : הוליכו אותכם...

רפי : לא, פירצה, תשליך סימון הם סימנו... אבל אני לא יודע איך סימנו שהיו מונרים, איך נשאר בחיים אני לא יודע עדיין, אבל תעזוב את זה. כשהגענו לגדר של בית ספר לשוטרים, אמרתי זהו אני דורס אותם יהיה מה שיהיה, ועליתי לגדר, דרסתי אותה, נפלתי מהגדר לתוך תעלה בצד השני ויצאתי מהצד ככה. והייתה שם תעלת קשר אבל עמוקה מאוד. נחלצנו, הגדר נהרסה יחד עם... ועם הטנקים, למזלי, היא לא נגררה, כי בדרך כלל בעיה. יצאנו, מה עושים ? אמרנו ניסע לכיוון... יוסי : כלומר, 7 טנקים, אני בכוונה מסכם, נכנסו לא על תוואי הפירצה המדויק אלא קצת במקביל רפי : לא, לא נכנסו על תוואי הפירצה

יוסי : אבל אח"כ נכנסתם בגדרות אתה אומר

רפי : לא, לא בגדר לא היה פירצה, היה רק סימון עד איפה להגיע ומשם נכנסנו.

יוסי : ואז באיזה מקום במשטרה באיזה מקום בבית ספר לשוטרים התארגנתם ?

רפי : עכשיו חכה, לא התארגנו בבית ספר לשוטרים. עברנו בבית ספר לשוטרים אמרו לי תסעו לאמבסדור

יוסי : ישר במהירות

רפי : ישר, ישר לעבור לעבור.

יוסי : כלומר, לא עצרתם, ישר המשכתם

רפי : ישר, המשכנו לנסוע נסיעה איטית, משום שעד שגררתי את כולם ועד שבאו כולם. יצאנו מבית ספר לשוטרים לא ידענו מה אמבסדור, הגענו לבית ספר לשוטרים ראינו בצד ימין שצריך לפנות ימינה לכיוון אמבסדור. פנינו ימינה לכיוון אמבסדור והגענו לאמבסדור זה היה משהו בסביבות שעה ארבע וחצי, חמש לפנות בוקר

יוסי : ארבע וחצי

רפי : ואז ראינו פתאום את ירושלים בצד ההפוך, ראינו את הצד השני. והחברה שלי כולם ירושלמים ישבו ובכו מרוב התרגשות

יוסי : שאתם באתם לאמבסדור ראיתם שמה חברה מהצנחנים

רפי : חכה, לא היה אף אחד, לא ראינו אף אחד

יוסי : זאת אומרת שאתה באת לאמבסדור, אתה לבד

רפי : אני הגעתי לאמבסדור אני לבד, עמדתי באמבסדור

יוסי : ירו עליון שהיית באמבסדור ?

רפי : כן, אבל לא משהו רציני, כולם היו עסוקים בקרב..

יוסי : אני אשאל אותך שאלה, אני אכוון אותך : האם ייתכן שאתם את התנועה מבית ספר לשוטרים לאמבסדור עשיתם עוד לפני הצנחנים ?

רפי : לא, אני לא חושב. אני חושב שאנחנו הגענו מהצפון והם עשו את הפריצות שלהם לכיוון דרך שכם מהדרום במקביל, פחות או יותר. משום שאחרי כמה זמן הצטרפנו אליהם. לוח הזמנים פה קצת מעוות קשה מאוד להגיע בדיוק מה לוח הזמנים. הגענו, הסתדרנו בשורה מול.... אני זוכר שהגענו לאמבסדור בצד ימין היה מוצב על הכביש, לא מוצב אלא מין עמדה שלהם של הכביש. ניסו לדפוק אותנו משם, אז גם כן חיסלנו אותם ממש ליד אמבסדור.

יוסי : איך הסתדרתם על הכביש, על הכביש האספלט צפון דרום

רפי : על הכביש האספלט צפון דרום

יוסי : עם הפנים דרומה ?

רפי : עם הפנים דרומה

יוסי : עמדתם בטור 7 טנקים

רפי : עמדנו בתור, נכון, 7 טנקים אח"כ הצטרפו גם האחרים, כל הפלוגה הגיעה גם ה-3 טנקים של גלבו, כשגלבו עזב בהתחלה של הפריצה נשאר שם לא היה לו מה לעשות איתם עם גדוד 28 ברגע שהם פרצו ואז הוא חזר והצטרף אלינו

יוסי : עוד פעם אני חוזר, 7 טנקים בפירצה של בית ספר לשוטרים הגעתם לאמבסדור ארבע וחצי פלוס. 3 טנקים של שהיו בפירצה של 28

רפי : נשאר איתם

יוסי : עברו, נכנסו בפירצה ובאו אליכם

רפי : עכשיו תראה מה קורה להם. אנחנו לא יודעים כלום מה שמתרחש, היום אנחנו יודעים על קרב גבעת העקרב של גבעת התחמושת, וכל זה אין לנו מושג בכלל, כלום. אנחנו עומדים ליד האמבסדור, פתאום כשאני עומד שמה, בא צנחן, גי'פ או משהו, תשמע תן לי 2 טנקים אני צריך שהם יעזרו לי באיזה קרב על הגבעה. 2 טנקים אחרונים אמרתי להם תסתובבו תצטרפו לצנחנים

יוסי : מה היו המפקדים בהם ?

רפי : זה היה נדמה לי בן גיגי ואריאל, שניהם היו במחלקה של גלבו הם האחרונים שהגיעו

יוסי : זאת אומרת אלה שבאו מהגדוד של 28

רפי : פה יש סיפור מה קרה עם הטנקים האלה. הצנחנים לוקחים אותם איתם...

יוסי : שנייה, זה סופר דופר חשוב מה שאתה מספר עכשיו, זה לא כתוב בשום ספר מה שאתה מספר. כמה זמן להערכתך אתה עמדת באמבסדור עד שהגיע הקטע הזה שבאו אליך ? זה מיד כשהגעת, יותר מאוחר ?

רפי : אני הצטרפתי לפריצה שפרצו את הקו העירוני אח"כ מאמבסדור. תשמע את הסיפור שהיה שמה. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה..

יוסי : לא מעניין אותי השעה, כמה זמן היית בערך באמבסדור ?

רפי : לפי דעתי, בסביבות שעה, שעה ומשהו

יוסי : זאת אומרת כשעה שלאחר שהגעת, אולי קצת פחות, באו ואמרו לך בהול 2 טנקים אחוריים

רפי : לא, יכול שהעניין של 2 הטנקים האחוריים אמרו לי באמצע השעה. בקיצור אני שלחתי את 2 הטנקים האחוריים והם לא בשליטה שלי, רצו עם הצנחנים למעלה

יוסי : אמרו לך תן טנקים, אתה קבעת 2 ?

רפי : אני אמרתי להם, לא יכולתי לקבוע אחרת משום שהיינו בשורה בכביש, אמרתי להם קחו את השניים האחרונים

יוסי : כלומר, לא הם באו ואמרו תן לנו שניים

רפי : הם בקשו 2 טנקים, אז אמרתי 2 הטנקים האחרונים תסתובבו ותסעו איתם. יש איזה קטע שכנראה השתמשו בהם קצת בגבעת התחמושת, ואחרי זה שהצנחנים יצאו מהאיזור של גבעת התחמושת החזיקו את 2 הטנקים האלה לכיוון צפון, לכיוון רמלה

יוסי : איפה החזיקו אותם ? באיזה מקום?

רפי : החזיקו אותם שתי סימטאות שיצאו מבית ספר לשוטרים, סימטאות שהיו בצד

יוסי : בקיצור, בתוך הקומפלקס של בית ספר לשוטרים

רפי : לא, לא אבל בחוץ על הכביש הראשי

יוסי : באזור גבעת התחמושת, שמה יש מגרש כדורגל כזה

רפי : נכון. עכשיו תשמע את הסיפור. בשלב מסוים, אני מספר עכשיו סיפור לא יודע אם לוח הזמנים הוא מדויק. בשלב מסוים, הצנחנים נותנים צעקות לחברה שלי עם הטנקים "טנקים באים מצפון, טנקים באים מצפון, מה אתם עומדים פה, מהר, תעשו משהו, תעשו משהו, באים טנקים". הטנקיסטים שלי מה עושים? שמים פגז בקנה, יוצאים עם הטנק לכיוון הכביש, מסובבים צריח ימינה, רואים טנק עומד על הגבעה, ועוד דבר קורה שם באותו הרגע, **פוגה מגיסטר??** מגיע וצולל על הטנקים האלה שנמצאים בגבעה

יוסי : האויב בטוח, בטח

רפי : ויורה עליהם. **הטנק???** יוצא נותן פגז דופק את הטנק ההוא שם, זה טנק של חטיבה 10

יוסי : הרגו שם מישהו ?

רפי : תיכף תשמע את הסיפור, טנק של חטיבה 10 שעומד בכיוון הר הצופים והפוגה מגיסטר ירד עליו, והצנחנים יורדים עליו...

יוסי : באיזה שעה זה היה ?

רפי : אתה יודע מה קשה לי כבר, אני יגיע לך מה הייתה הבעיה, זה כבר לא היה בשליטתי, יכול להיות שהיה אחרי שהתחלנו לנסוע, אחרי שהתחלנו לרדת. דפקו את הטנק הזה שם למעלה וכנראה שהיה שם אבדות בתוכו, כנראה, היה אבדות בתוכו. הסיפור המזעזע הוא, שאחד מאנשי הצוות שהיה בטנק ההוא, היה איש הפלוגה שלנו שהגיע מחוץ לארץ וציוותו אותו בתוך הטנק הזה. הוא הגיע מחוץ לארץ והתנדב למלחמה, שמע שיש מלחמה. ובמקום לשלוח אותו אלינו לפלוגה שמו אותו בחטיבה 10 והוא נהרג שם. עכשיו מה קורה לנו בהמשך. שני הטנקים האלה נמצאים מאחור הם מנהלים קרבות לפי הוראות הצנחנים

יוסי : אלה שנמצאים בתוך קומפלקס של בית ספר לשוטרים שמופנים צפונה

רפי : אתה קורה לזה קומפלקס של בית ספר לשוטרים, זה לא נכון. הם היו מחוץ לבית ספר לשוטרים הם היו בסימטאות שמובילות לכיוון רמלה, באחד הכבישים האלה, אבל בסמיכות לבית ספר לשוטרים. עכשיו, אנחנו מדברים על החלק שאנו נמצאים באמבסדור. בשלב מסוים אני מקבל ממוטה הוראה שיש קרב קשה מאוד בדרך שכם, תכנס לקטע הזה. נכנסתי עם הטנקים לדרך שכם. טוב זה סיפור לאלף לילה ולילה. תשמע, אני רואה צנחנים **נדפקים??** אני רואה אותם מימין ומשמאל, באמת היה קרב מאוד קטלני שם

יוסי : כשאתה הצטרפת אליהם, איפה הם היו פחות או יותר

רפי : הם היו לכל האורך, אני נעתי איתם בקצב שלהם, הם היו יותר בצד הצפוני הקו העירוני

יוסי : אני אנסח את השאלה שלי אחרת : קוראים לך לעזור בדרך שכס, שאתה מגיע לשם הם כבר הגיעו לקצה של דרך שכס ?

רפי : לא, (לא ברור מה נאמר ???)

יוסי : אני עובר לצד השני כדי לספר את המשך הסיפור של הקרב בדרך שכס)

רפי : אנחנו נפגשנו עם הצנחנים עוד לפני ימקא

יוסי : אתם יורדים כלומר מאמבסדור

רפי : אנחנו יורדים מאמבסדור, אנחנו לא, אנחנו ירדנו באמבסדור ולפני ימקא, כבר ראיתי, האמת היא שנתקלנו בהם בכל האורך. אבל המפגש ממש התחלנו לדבר וזה, זה היה לקראת ימקא

יוסי : ולהערכתך איפה היה הראש שלהם אז ?

רפי : היה פה יחד איתנו

יוסי : זאת אומרת אתם פה מגיעים ומפה אתם ביחד

רפי : נכון, מפה אנחנו מתקדמים לימקא. התנועה היא כזאת, הולך לפי המחלקות, הטנק שלי היה הראשון לאורך כל הדרך אני תמיד הקפדתי על זה שהטנק יהיה קדימה לפני כולם ואחרי נסחבות 3 המחלקות, אנחנו מגיעים

יוסי : כלומר, כל המסלול הזה עשיתם כל 10 הטנקים

רפי : לא, פחות שניים, בוא נגיד ככה 8 טנקים. עכשיו, התחילו פה אילתורים. אין קשר עם הצנחנים שנלחמים, אין טלפונים אחורים ואני מניח שלא ידעו להשתמש בהם, אני מעיז לומר, גם לא היו גם טלפונים, חלק מהם כבר לא היו קיימים, אתה ראית את התמונה. הקשר היה קשר מיוחד במינו, קשר עין וצעקות. עכשיו תבין מה קורה פה, יושבים 8 מפקדי טנקים על טנקים, חצי גוף בחוץ כל האש עליהם, והם צריכים לצעוק לצנחנים והצנחנים צריכים לצעוק אליהם, כולם מסכנים את עצמם גם הצנחנים וגם החברה שיושבים על הטנקים. עכשיו מה קורה, כל עמדה התחיל העסק להתחלק לפרוטות, עמדות מסוימות ביקשו זה ביקשו, אז כל מה שהיה צריך

יוסי : **מורכב, מבוקר והוא לקח ???**

רפי : כן, **הוא לקח ???** וכל טנק עושה את מלאכתו לפי הצרכים של אותו...

יוסי : רגע, באותו הרגע

רפי : באותו הרגע, באותו הרגע, ובאותה השנייה

יוסי : כולם נלחמים עם כולם

רפי : כולם נלחמים עם כולם. אבל אני יכול להגיע לך וזה חשוב מאוד לדעת, לפי הערכתך, תגיד שאני אשתחצן, הטנקים פה שינו את המערכה. ההגעה של הטנקים עצם הנוכחות שלהם, זה היה שינוי מהותי במה שהתרחש שם. דרך אגב, גם מוטה אומר את זה, בכל מקום הם אומרים את זה. מחאו לנו כפיים, זה היה שינוי ממש מהותי. זה היה קרב מעמדה לעמדה, מבית לבית, מגדר לבית. יוסי : כמה היה בבטן של כל טנק ?

רפי : כבר אני מספר, נגיע לזה, אני כבר גמרתי את **הבטן**...

יוסי : אבל כמה היו בבטן

רפי : תראה אנחנו כבר היינו אחרי ארמון הנציב אני כבר לא יכול לדעת כמה נשארו, אבל היו כמה היה כמה היה **בבטן השלטון ???** בין 80 או משהו פגזים. שעתים שנלחמנו בבית ספר לשוטרים חיסלו חלק גדול מאוד מה...

יוסי : אגב, רובם היו **מהמעייכים** ?? ?

רפי : לא, לא היו כל הסוגים, חשנפיץ, היה נפיץ כל הסוגים. בקיצור, פה כבר הגענו למה מקומות שהיו מאוד בעלי חשיבות שבהם התפתחו קרבות מאוד רציניים. אחד מהם זה היה ימקא, לפני ימקא היה קטע ראיתי שם אוטו שרוף אני אפילו לא זוכר אם זה אנחנו או הם. לא חשוב. בימקא היה ממש קרב, אני בהתחלה התחלתי פגזים בתוך הבניין אחד אחרי השני בחלונות, וחלק מהזמן פתאום הצנחנים נכנסו פנימה והתחיל להיות חשש שאנו פוגעים בהם. כשהם עלו למעלה אחד מהטנקים נתנו פגז למעלה, הם כל הצנחנים ברחו החוצה חזרה והחליטו שהם לא עולים חזרה, הם לא עולים לבניין הזה

יוסי : אגב, יש מקליעים כאלה

רפי : כן, מקלעים כאלה בלי סוף. אני אגיד לך בקטע הלחימה הזו של דרך שכס כל מפקדי הטנקים נפצעו, כמעט כולם
יוסי : וניצן נהרג

רפי : ניצן נהרג, קיבל כדור פה ויצא לו מפה, שניים קיבל כדור ביד

יוסי : קיבל כדור בלסת בפנים, מלחי ללחי

רפי : זה סרט היה, יש לו שני גומות חן נכנס הכדור מגומת חן ויצא מגומת חן

יוסי : ולא שבר את השיניים...

רפי : עכשיו, גם ארצי נפצע, אני נפצעתי לא קשה וגם ארצי נפצע לא קשה, אח"כ הלכנו לבית חולים

יוסי : אתה נפצעת גם בדרך שכס ?

רפי : בטח

יוסי : אה, זה הכדור שראיתי פה על יד העורף

רפי : גם הכדור פה וגם רסיסים ביד. בקיצור, חגיגה. ותשמע זה לא היה פשוט, בטנק של ניצן היה אנדרלמוסיה, הוא נפל לתוך הטנק גולגולת מרוסקת, לא צריך אבל לדבר על זה, והצוות מילא את מקומו תפסו את הפיקוד והמשיכו הלאה להתקדם, עשו עבודה יפה. טוב, בוא נגיד היה המקום הזה שהיה בו קרב מאוד קשה, היה בקונסוליה האמריקאית בהמשך קרב מאוד קשה. מהקונסוליה ירו ואני יריתי על הקונסוליה, ירנו על הקונסוליה. עכשיו, אחרי הקונסוליה הייתה רחבה עם תחנת דלק עם המסגד

יוסי : כן

רפי : טוב שמה פיזרתי את הטנקים והיה שם אש תופת מכל הכיוונים. אז כל **ינטוש ינטוש** ראינו ודפקנו כמה שיכולנו. כל זה נמשך המון זמן, זה לא היה קרב קצר. ואז הגיע הסיפור של סימטת המוות, אתה מכיר את הסיפור הזה ?

יוסי : כן, בטח

רפי : טוב. עכשיו תשים לב יורים עלינו כל הזמן **רנטים**, והרנטים לא פגעו נופלים כל פעם קצת לפני הטנק או קצת אחרי הטנק

יוסי : איזה הסבר יש לזה ?

רפי : אין לזה שום הסבר, הם ירו בפחד הם לא יכלו לכוון בצורה נורמלית. הייתה שם אש חזקה מאוד גם מצד הצנחנים וגם מצידנו, ואני אומר לך אני ראיתי צנחנים נתקעים. עמדות שאני ראיתי שאפילו לא ידעו על קיומם משום שאני מהגובה ראיתי דברים שהם לא ראו, איך פגעו בהם והיו פצועים שנפגעו למטה. ואני את העמדה הזו חיסלתי לא רחוק, איך קוראים לזה, קצת אחרי הקונסוליה האמריקאית באותו הקטע, באותו הרחבה

יוסי : לך היה יתרון שאתם רואים מלמעלה

רפי : זה היה היתרון וגם החסרון שלנו, משום שאנחנו משכנו את האש, דבר לא נורמלי. בקיצור, אני זוכר, זה חשוב למשל, נחשון למשל מהצנחנים שהיה אח"כ מח"ט החטיבה הזאת, הוא היה איתי בקשר איתה כל הזמן
יוסי : מי ?

רפי : נחשון, הוא היה מח"ט החטיבה הזאת בהמשך. קופץ אלי לטנק, יורד מהטנק, נעשנו חברים מאוד טובים. בקיצור, בסימטת המוות לא ידעתי מה מתרחש שמה, מישהו עלה אלי ואמר תשמע הורגים לנו את האנשים. זה היה קטע ששנים נהרגו אני חושב בכניסה. אז גם כן באתי עם הקנה הגעתי עד סמטת המוות, בדיוק שאני מגיע אני רואה שלושה ירדנים בורחים מתוך העמדה, הכנסתי להם פגז וכולם ברחו ואז נגמר הסיפור הזה של סימטת המוות. מה היה בסימטת המוות, זה לא היה סתם סימטת זו הייתה סימטה מבוצרת. הסימטה הייתה סימטה ואחרי הבניין הייתה עוד פעם סימטה, וכשאני עברתי את הקטע של הבניין הזה התחילו לדפוק אותנו מהחלק האחורי. הציבו שמה מכונת ירייה על **טורגל** ותחילו לדפוק אותה, שמה שליין נפגע, מפקד טנק שלי, נפצע עם היד שלו חטף כדור. זהו, עכשיו מה קורה, כל העסק הזה נמשך הרבה זמן, זה סיפור שמקצר תהליכים, אני לא יכול לספר לך על כל עמדה שעלינו וכל דבר שנעשה
יוסי : במושגים של חי"ר זה מלחמה פנים מול פנים מה שנקרא

רפי : מלחמה פנים אל פנים

יוסי : כל אחד יש לו את הקטע שלו

רפי : בקטע של עד סימטת המוות אני רואה כל הזמן צנחנים על ידי. הם הלכו ואנחנו הלכנו יחד איתם. היה תיאום פחות או יותר של פעילות משותפת. אני עובר את סימטת המוות קצת אחרי, פתאום אין אף אחד, פתאום הפלוגה הטנקים לבדם, אין אף בן אדם, אין אף בן אדם
יוסי : כלומר, מסימטת המוות עד שער שכם אתם לבד

רפי : חכה, אני נוסע עם הטנק הראשון לכיוון שער שכם, יש לך את הקטע הזה גם כן...לא משנה בקיצור אני ממשיך הלאה אני ראיתי תנועה לכיוון שער שכם לא ידעתי בדיוק מה המטרות. אני המשכתי לנסוע הגעתי עד ממש שער שכם, יש בצד יש בניין לא יודע מה זה בית חולים הבניין הקיצוני לפני שער שכם עם גדר הגבוהה

יוסי : כן, יש שם בניין גבוה, שאתה מגיע לשער שכם הוא ניצב משמאלך

רפי : ניצב משמאלי, ולבניין הזה יש שער ברזל עם כניסה כזאת, נכנסתי עם הטנק לכניסה הזו. ומהשער הזה מתחילים לירות עלינו מכל...

יוסי : משער שכם

רפי : מהעמדות של שער שכם, טוב בקיצור התחלנו להתעסק איתם, הורדנו חלק מהשער מלמעלה והורדנו חלק מהשער מלמטה. עד היום אני לא יודע אם לא רואים את זה, היה חריר ירי שהוציאו בזוקה וחטפו את הכדור פנימה אל תוך **???** ירי, ממש. זהו, ואני לא יודע מה קורה, אני לא מבין לאן הלכו כולם. היום מסתבר שכולם רצו לכיוון רוקפלר ואת העסק הזה... היה לי עוד הפתעה, אני אומר קיבינימט משאירים אותנו לבד הטנקים, הרי אני תותח אני לא יכול לשמים, קל מאוד לדפוק אותנו מכל מיני... וכמו שאני חושב על זה, מבניין מצד ימין נפתח חלון ויוצא בזוקה, איזה כלי ירי

יוסי : והוא יורה עליך מלמעלה

רפי : לא, ואני בטוח שהולכים לגמור אותי, דפקתי את העוזי התחלתי לכוון, פתאום אני שומע אחד צועק "אתם לא יודעים מה קרה בסיני, דפקו את כל האוירונים של המצרים", צנחן אחד בודד, מסכן, **טמוי!!!** איך הוא הגיע לשם בכלל. הוא לבדו צועק לשמיים "דפקו להם את הכל, את כל האוירונים" הוא שמע רדיו ונשאר תקוע שם. בקיצור ככה, אחרי זמן מסוים מוטה יוצר איתי קשר ושואל אותי מה המצב ואני אומר לו תשמע אני לבדי פה כרגע, אני מציע...

יוסי : רגע, קשר אל הגדודים אל המגדים, לא היה לך

רפי : לא, לא כאן לא היה לי שום קשר

יוסי : רגע, בכלל

רפי : בקרב הראשון כן, כרגע לא

יוסי : כלומר, בקרב בשער שכם אתה היית מדבר רק עם המח"ט ואם המפקדים למטה בשטח

רפי : למטה היה לנו קשר שקוראים לו קשר עין

יוסי : אבל לא מפקדי פלוגות, כלום הכל על הבאב אללה

רפי : לא, שום דבר. בקיצור, אז אני אומר למוטה אני מחכה פה מה הלאה ? אני אומר לו אני קצר אין לי כבר כמעט תחמושת ואין לי כמעט ??? למלא, בדלק ? הטנקים כבר נוסעים לילה, זה לא הולך ככה. אז הוא אומר סע חזרה לבית ספר לשוטרים ותתארגן. נסענו כל היחידה בחזרה לבית ספר לשוטרים

יוסי : איזה שעה זה היה 10 בבוקר

רפי : לא, כבר לקראת הצהריים. ושם התארגנתי הבאתי את החברה שהביאו את הדלק, התחלנו להתעסק עם הבעיות האלה. הבעיה, התחמושת הקלה לא הגיעה. פגזים כן, זה מילאנו סידרנו מה שיכולנו. במקביל ארצי...

יוסי : תחמושת קלה לא הגיעה !?

רפי : לא הגיע, לקח זמן. לקחתי את ארצי איתי רצנו לבית חולים ביקור חולים, עשו לנו שם תחבושות, בדקו לנו, חזרנו חזרה. התחמושת לא הגיע, ואז אני מקבל ממוטה טלפון קריאה אם אני יכול לבוא מיד למוזיאון רוקפלר. אמרתי לו וודאי אני יבוא, מה הבעיה. לקחנו את הפלוגה ירדנו למוזיאון רוקפלר...

יוסי : נסעתם למוזיאון רוקפלר לא לאורך החומה אני מניח

רפי : לא, לא, נסענו דרך סאלח א-דין. הגענו למוזיאון רוקפלר ואז הטנקים נשאר בכביש הוציאו **פירסם!!!!** ממש על ידו ממש על יד הקיר של המוזיאון, אפילו היה חייל ירדני הרוג על ידי, שני טנקים על ידי. ומוטה אומר תטריד קצת את אוגוסטה ויקטוריה. אז התחלתי לירות פגזים, פה פגז שם פגז זהו.

יוסי : אגב מה הטווח לאוגוסטה ויקטוריה ? זה 800 מטר בערך ?

רפי : אבל מה זה משנה...

יוסי : אגב, לכם היו תותחים 75 מ"מ ?

רפי : כן

יוסי : ומה הטווח האפקטיבי שלו ?

רפי : 1476

יוסי : גירסא משופרת, כן שהטווח שלו כמה ? 1400

רפי : לא הטווח שלו יותר

יוסי : 2000 מ'

רפי : תראה, זה לא הטנקים החדשים שהיו, זה היה טנק, טנק משוכלל מאשר מנמקורי??? אבל לא יודע. הזחל שלו היה יותר טוב, זה היה זחל כפול, זה נתן כושר עמידות הרבה יותר טוב מאשר של **השרמן ???** היה לו **סקבולייטור** בתותח שבדרך כלל לא השתמשו בו לייצב. לא משנה, בקיצור, מוטה יושב במוזיאון רוקפלר עם החפ"ק שלו וכל החברה ואנחנו יושבים בחוץ משחקים עם האש פה ופה. בנתיים מגיעים 3 או 4 טנקים מחטיבה 10 ומצטרפים אלינו

יוסי : עם אריאלי

רפי : עם אריאלי. ואז מוטה מתחיל לתכנן את הפעולות של הלילה. צלפים פה יורים כל הזמן, צלפים ירדנים כל הזמן. ברחבה של המוזיאון קשה מאוד להסתובב. ואז מוטה בונה את התוכנית של הלילה. קורא לנו אנחנו יושבים יחד, מסכם ככה : הכיוון הוא לעלות לאוגוסטה ויקטוריה הטנקים שלי מובילים, הטנקים של חטיבה 10 משמשים **רד אש???** מוטה לוקח אותי אנחנו יוצאים יחד עם קצה הגדר, אומר לי אתה יורד פה בכביש אתה פונה שמאלה ואתה נכנס לכביש הנכון שמוביל אותך

יוסי : מה הוא ירד איתך פיזית והראה לך את זה ?

רפי : כן, הוא הראה לי או קצין אג"מ שלו, אני כבר לא זוכר

יוסי : עמוס ירון ?

רפי : איך אתה אומר ?

יוסי : עמוס או אריק ?

רפי : אחד מהחברה, אני לא זוכר בדיוק מי, אבל הראו לי, מה זה הראו לי הצלף יורה ואנחנו מסתתרים. הגיעה בסוף התחמושת, הכנסנו תחמושת וזה לקח זמן.

יוסי : לאן הגיע, דרך אגב, אליכם לרוקפלר ?

רפי : אני כבר לא זוכר אם זה הגיע לרוקפלר או הספקנו לפני זמן למלא אותם, אני באמת לא זוכר יוסי : לא חשוב

רפי : בינתיים מיכה קפוסם מהסיירת של הצנחנים, גם כן הגיע הצטרף איתו בחטיבה 55 ובתוכם יש חבר שהיה איתי בצבא בשיריון, ישי, טיפוס ידוע מאוד בצנחנים

יוסי : צימרמן

רפי : כן, צימרמן

יוסי : הוא היה איתך בשיריון ?

רפי : בטח, ולקחו אותו ל-101, לקחו אותו מאיתנו

יוסי : אה, הוא היה איתכם בהתחלה

רפי : כן. בקיצור, לילה צל מוות, לילה, לילה, כמו שהלילה יכול להיות. ואני עולה על הטנק ואני צריך להתחיל לנווט את עצמי בכביש בין עירוני. ואני מודיע לך, אני לא יודע איפה אני נוסע, אם אני נוסע על הכביש או על המדרכה. להגיד לך שקטע גדול נסעתי על המדרכה, איך אני יודע ? משום שמעכתי ברזלים שמעתי את הברזלים של העצים נמעכים. אני מגיע, נוסע בכביש, על יד החומה פונה שמאלה, יש עקומה שמאלה טבעית, ואני זוכר את השמאלה. אני עובר את הכביש לצד שמאל לאוגוסטה ויקטוריה ואני אפילו לא רואה בחלום שלי את הכביש הזה, לעולם לא הייתי יכול למצוא אותי, זה כביש של 180 מעלות ובוודאי לא על טנק בלילה שאתה מנווט את עצמך. אני ממשיך עם הכביש למטה ויורד יורד, אני מגיע לפני הגשר של גת שמנים ומתחילה אש תופת, ממש אש תופת

יוסי : מהחומה ?

רפי : מהחומה, אש תופת ומהגבעות שליד החומה. אני הבנתי שמהו פה לא מסתדר. כשהייתי שם למטה כבר הודעתי למוטה אני חושב שטעיתי בכיוון, אני לא נכנסתי לכביש הנכון. מוטה אומר לי תראה אם אתה תרגיש עוד פעם, תחליט מה אתה עושה, תיסע אחורה. טוב, אמרתי נראה הלאה. אני יורד הלאה אני מגיע לגשר. לפני הגשר אני חוטף רסיס מעל המים, דם פורץ, אני לא רואה כלום, רואה בקושי, עד היום יש לי את המשקפיים האלה

יוסי : אתה היית מרכיב משקפיים גם אז

רפי : כן, ראייה מאוד חלשה בלי משקפיים. אני חוטף ירי כל המשקפיים מתכסים בדם, אני מגיע פנימה לגשר, אני הבנתי שעשיתי פה טעות. אני אומר לארצי, תעבור איתי. אני עוד לא הייתי בטוח שאני צריך לחזור. אמרתי לארצי, תעבור איתי אתה, קח קדימה תנווט משום שאני מסתבך פה עם הראייה. טוב, ארצי עובר אותי, אני אמרתי טוב, זה לא מסתדר לי, הייתי על הגשר ושם על הגשר אש תופת. סובבתי את כל הפלוגה אחורה, אמרתי לארצי לצאת לפני, ונשארתי טנק בודד על הגשר. הפלוגה יצאה נכנסה כולה

יוסי : כמה אתם ירדתם לכיוון הגשר ?

רפי : כל הכוח

יוסי : הייתם 10 טנקים

רפי : או 9 או 10 טנקים משהו כזה

יוסי : וכולם היו בדרך

רפי : בשורה, בשורה

יוסי : וכולם עשו סיבוב למטה

רפי : כולם יצאו

יוסי : כולם עברו את הגשר ?

רפי : לא רק אני, רק ארצי עבר את הגשר

יוסי : אחרים הסתובבו על המקום...

רפי : על המקום, הסתובבו חזרה בהתחלה אמרו שיוציאו אותם ויובילו אותם לכיוון הנכון. אני הבנתי שיש מישהו מהצנחנים רץ **מהמגרש** מאחור כדי להוריד אותם מכיוון הכביש, גם כנראה שניתנה הוראה לבצע את הפעולה, משום שהיה משהו אחר, פעולה אחרת. אני יושב על הגשר, אש תופת, ממש היית צריך לראות את הצבעים של הטנק, מכל הכיוונים, אני לכוד, מלכודת, אני מחזיר כמה פגזים לחומה, ויורה כמה שאני יכולה, הטנק יורה כמה שאפשר לירות. בשלב מסוים אני אומר לטנקיסט תסתובב אחרי שכולם יוצאים, גם אני יוצא. הוצאתי את **הטען** קשר ואמרתי לו חביבי אתה מוביל אני לא רואה כלום. הגשר עומד ככה, הקשר יוצא הטנק עומד ככה לקראת סיבוב, זה החזית שלו, עומד על הגשר באלכסון לקראת הסיבוב, התותח בכיוון הזה

יוסי : איפה הצפון

רפי : חכה, הצפון פה. פה זה ההמשך של הסיבוב

יוסי : טוב בסדר

רפי : הטנק עומד ככה בתחילת סיבוב לצאת, הטען קשר יוצא רואה את הכיוון של התותח והוא בטוח שזה הכיוון של הטנק, ואומר קדימה. והנהג נוסע קדימה. הוא נוסע קדימה מגיע, פה יש אפילו פעמון...

יוסי : כלומר, התותח היה נטוי לכיוון החומה כאילו

רפי : לכיוון דרום

יוסי : הוא חשב שזה הכיוון של הטנק, נסעתם קדימה

רפי : נסענו קדימה 7, 10 מטר

יוסי : רגע, איך נסעתם לא התהפכתם

רפי : בטח התהפכנו, לא ראית את התוצאות

יוסי : התהפכתם ככה או...

רפי : לא, לא תיכף תראה הכל מזלות. הטנק נופל ככה עם החלק האחורי קדימה, מתהפך, ושוכב

יוסי : אני מציע שתעצור - **עוצרים בקטע שבו הטנק הולך להתהפך.**

יוסי : קסטה מס' 3, המשך ההתהפכות

רפי : בשלב שאנו מתהפכים, עוד מספיקים לראות מצד ימין גיפים מתקרבים. אנחנו עפנו מהגשר, התהפכנו. אני לא ידעתי גיפים מי זה, אנחנו ? ירדנים לא ירדנים ? לי היה ברור שאנחנו פה פיקששנו והולכים ליפול לשבי. בקיצור, אני נחלצתי מהטנק, אני מספר עכשיו מה אני עשיתי, אני נחלץ מהטנק, אין לי משקפיים בקושי אני רואה, אני רץ, אני שוכב לי תחת עץ היד כולה...לא חשוב... אני נכנס תחת עץ שוכב, ואני ממתין שהערבים יבואו לתפוס אותי, אני בטוח שהם מתקרבים אלי. אני שוכב, אני שומע פתאום רשרוש, היה לי אקדח קטן, לא היה לי כלום, הכל נשאר בטנק. אני צועק : מין הדא? פתאום 3 אנשי צוות קופצים עלי מחבקים אותי, הצוות שלי כולם נחלצו עם פגיעות אבל יצאו. טוב, נפגשים מה עושים. בזמן שאנו שוכבים רק מתחילים להתאושש, מתחיל על הגשר סיוט. מוטה שלח טנק של חטיבה 10 לראות מה קורה למטה, אני לא יודע מה היה שם או שקודם הוא שלח... הטנק הזה מגיע לגשר, אני נפלתי הוא חוטף את הפגז שאני הייתי צריך לקבל, על המקום כולו בוער

יוסי : הטנק שבא אליכם לעזור לכם

רפי : אני חושב לעזור לנו, כן.

יוסי : לא טנק שלך

רפי : לא, ממש ברגע שאני נפלתי הוא חטף את הפגז, זה היה ברור או שאני חוטף או שהוא חוטף. לא היה סיכוי בכלל. אתה הייתי צריך לראות את הנוקבים שרצו אליך מכל הכיוונים שאתה שוכב שמה בטנק הזה, הכל מתרכז אליך, בא אליך

יוסי : יכול להיות שירו גם מהרכס המזרחי

רפי : איזה מזרחי ?

יוסי : הרכס של מעל גת שמנים ?

רפי : לא

יוסי : הכל מהעיר העתיקה

רפי : הכל מהעיר העתיקה, ואני דפקתי פגז לתוך שער הרחמים עד היום אני חושב שרואים אותו. טוב, אנחנו למטה ומעלינו מתרחש קרב משהו מזעזע, צעקות וכאבים ופצועים בלאגן לא נורמלי. מסתבר, טוב אני לא צריך לספר לך את הסיפור אתה מכיר אותו, חוץ מהטנק הזה שנדפק הסיירת של הצנחנים

יוסי : בטנק של חטיבה 10 נהרגו אנשים

רפי : אני חושב שכן, אני לא יודע. באותו זמן כשמוטה שמע שאני מעלה חזרה את הטנקים למעלה, הוא ביקש מהסיירת צנחנים של קפוסטה שתכוון את הטנקים לכיוון הכביש הנכון כשהם חוזרים. הסיירת של קפוסטה עוברת את אותו סיבוב וממשיכה גם היא למטה בלי לראות את הסיבוב, בדיוק אותו סיפור. והם נכנסים לגשר הזה..

יוסי : הם באו לעזור לכם או מה הם באו

רפי : הם היו אמורים לכוון את הטנקים שחוזרים להכניס אותם חזרה לדרך הנכונה, למסלול הנכון. אבל הם גם עברו את הסיבוב הזה, והם נכנסים לגשר עם הגייפים שלהם ושמה אש תופת, וחטפו ונהרגו שמה כמה חברה. אתה זוכר את התמונה של הגייפ שתלוי על הטנק מאחור, זה הגייפ הזה. אנחנו למטה, יצאנו בשן ועין אבל נשאר לנו משקע לא נעים, היינו כולנו בהלם קרב, חצי הלם קרב. מה עושים ? טוב אמרנו נוציא קודם כל את כל העוזי, את כל המפות, הייתי בטוח שאנחנו נופלים בשבי, שפה מתפקשש משהו. הוציאו החברה את כל המפות את כל הזה והחלטנו שאנחנו חוזרים לקו. אחרי שלמעלה נגמר, שנמשך הרבה זמן שמה היה קרב נוראי שם למעלה. אחרי ששם נגמר נעשה שקט, זחלנו מתחת לגשר וזחלנו לכיוון רוקפלר דרך הוואדי והגענו לרוקפלר. לא יודע מתי זה היה לפנות בוקר, או מה, זהו, אמרנו שלום מוטה ורצנו לבית חולים. ואני רצתי חוץ מהבית חולים חיפשתי מישהו שיעשה לי משקפיים בירושלים, כל החנויות סגורות, מצאתי שם וטלפון. עשיתי דבר נוראי, הלכתי מאימא שלי, ברחתי מבית החולים, יצאתי מבית החולים בהדסה, תפרו לי עשו מה שהיו צריכים לעשות. יצאתי מבית החולים ואני בלי משקפיים, החלטתי לבקר את אימא שלי בטלבייה בירושלים והיא פותחת את הדלת ורואה אותי כולה מכוסה דם, היא קיבלה את השוק של החיים. בקיצור, דרכה הצלחתי לאתר מישהו שעושה משקפיים ליד ג'נרלי. נסעתי אליו, והוא סידר לי משקפיים על המקום, התאים לי משקפיים וחזרתי מיד לפלוגה. אבל חזרתי לפלוגה נישלו אותי מהפלוגה, כבר הכניסו אותה לחטיבה 10

יוסי : אני מכיר את הקטע הזה. באיזה שעה הגעת לפלוגה ? באותו היום ?

רפי : באותו היום אחרי הצהריים

יוסי : ואתה כבר היית איתם שהם עלו למעלה לרכב או שלא

רפי : לא הייתי, בקטע של מחרת בבוקר

יוסי : אתה כבר חכית בחפ"ק למוטה

רפי : חזרתי למוטה, הודעתי לו שניצלנו וזהו ורצנו לבית חולים, ואז התחילו הם את הקרב לעשות

את הסיבוב שעלה דרך שער האריות

יוסי : ובמהלך הזה איפה היית?

רפי : אני הייתי בבית חולים

יוסי : חזרתי למוטה וחזרת שוב לבית חולים ? אחרי שסידרת את המשקפיים?

רפי : אחרי שסידרתי את המשקפיים חזרתי לפלוגה אבל זה כבר היה אחרי שהם גמרו את כל התהליך, הם גמרו את הסיבוב. מה הלאה, לקחו את החלק שנשאר מהפלוגה, כבר כמה טנקים נדפקו, מה שנשאר. צרפו אותה לחטיבה 10 ואני הייתי **סדרן עבודה???** אבל נסעתי אחריהם, לקחתי קומנדקר ונסעתי אחריהם עד הרמה הסורית, נסענו על שרשראות, הטנקים נסעו עד הרמה הסורית למעלה שמו אותו בקונטרה.

יוסי : אני רוצה להבין, למה קמרה כועס עליכם, אני משתגע, הוא צריך להיות גאה בך אתה היית 100 אחוז אתה הבאת כבוד למדינה.

רפי : קמרה מת מקנאה, קמרה הוא איש מסובך מאוד

יוסי : עד כדי כך ?

רפי : הוא בטוח שאני גנבתי לו את התהילה

יוסי : נו, אם כן, אתה לא עשית בכוונה

רפי : אתה לא מכיר את קמרה, אף אחד לא מכיר אותנו, רק אני מכיר אותנו. הוא בעייתי מאוד, אני לא רוצה להשמיץ

יוסי : אתה לא משמיץ, מדברים

רפי : אתה שמעת שמ"פ טנקים לא עולה על טנק

יוסי : כן, אמרת לי את זה

רפי : כל המלחמה הוא לא היה על טנק דקה, הוא נוסע בחצי זחל כמו רומל. ככה מנהלים קרב ? ככה יושב מ"פ טנקים? מה אני צריך לספר לך, עזוב, הוא התחיל לחפש דרך להשמיץ אותי אצל כולם.

יוסי : היית 100 אחוז

רפי : אתה שמעת מ"פ טנקים שלא מתקשר לסמך מ"פ שלו לשאול מה קורה ? אף פעם אחת בכל המלחמה הוא לא דיבר איתי מילה, והוא שומע בקשר את כל הקרבות שאני עובר והוא לא מרים לי טלפון. המ"מ שהיה איתו רפי ישראלי אומר לי שהם בכו שהם שמעו את הקשר. אני הדרכתני אנשים איך להזריק מורפיום, והם שמעו את זה. אתה מקליט את זה ?

יוסי : עזוב, זה פרטי שלי נו מה ?

רפי : עזוב אותי בחייך

יוסי : אם אני אשאל אותך היום, חלפו עברו הרבה שנים, יש לך מסקנות מקצועיות מכל הסיפור הזה, מה אתה חושב בכלל ?

רפי : לגבי, לגבי הפלוגה שלנו, היו שתי טעויות קריטיות. הפלוגה הזו היה ברור לכולם שהמשימות שלנו שטח בנוי ואנחנו עברנו רק אימונים של שריון רגיל, כמו כולם. זה היה טעות גדולה מאוד. דבר שני, היה חוסר של אימון מוחלט של הצנחנים בלחימה עם טנקים.

יוסי : הם לא עברו את זה מעולם, שמעת

רפי : הם לא עברו את זה מעולם ולא ידעו, תשמע גם אנחנו לא היינו מאומנים איתם. תשמע, הייתה פה בעיה.

יוסי : השת"פ לא היה קיים בכלל

רפי : נכון, הכול היה אילתורים

יוסי : הערת שתי הערות חשובות מאוד, איזה הערות נוספות

רפי : אין לי הערות נוספות... אני אגיד לך הערות נוספות. אם הצנחנים היו יודעים מה זה טנקים, היו מבינים שאי אפשר לבקש ממפקד טנק לעמוד בחוץ אם כל הגוף שלו, אבל טוב עזוב זה דברים שאני לא מצטער מסיבה אחת. בוא אני אגיד לך, יכולתי הרי לתת פקודה לכולם להיכנס פנימה ולסגור

יוסי : אוי ואבוי

רפי : אבל הייתי עושה דבר נוראי ואיום כלפי הצנחנים לא הסכמתי לזה בשום אופן. אמרתי מה זה איך אפשר לעשות דבר כזה, מה הם יגידו, ובצדק. ודבר נוסף - אף פעם אל תשלח טנקים לנווט את עצמם בלילה, לעולם, ובטח לא בשטח בנוי ובטח לא בחושך. טנק לא בנוי לזה הוא לא מסוגל לנווט את עצמו, זה אסור לעשות. זה גם כן, זה היה נושא של חוסר ידע. ואגיד לך עוד דבר, תאר לך שהיית אומר למוטה לא, לא חביבי, תשלח מישהו אחר לא טנקים, איך הוא היה מגיב ?

יוסי : אני אשאל אותך משהו אחר שנשמע פרובוקטיבי זה כאילו אני גורר אותך למקום של חוסר רציניות, אבל כולנו כבר ילדים גדולים. אתה מסכים איתי שהחלק שלכם היה סופר דופר מכריע בקרב עם לא היו טנקים, אלוהים יעזור, לאיפה היו מגיעים ?

רפי : לא, אני לא חושב

יוסי : היה אחוזי אבדות יותר גבוה ?

רפי : אחוזי האבדות בטוח היה יותר גבוה

יוסי : וזה היה הולך יותר לאט ודברים כאלה

רפי : אחוזי האבדות בטוח היה יותר גבוה, אבל לכל דבר יש פתרון, אין דבר שלא פותרים אותו.

תראה בגבעת התחמושת מה קרה ולא היו טנקים

יוסי : כן, אתה יודע למשל אצלנו בפעמון מקום שאיך אומרים נלחמים פנים מול פנים, העובדה

שהיו שני טנקים בצד והם ראו אותם לפי דעתי המיס את ליבם

רפי : יכול להיות. אני זוכר קרב שנלחמתי בו במלחמת סיני, אז הייתי מ"מ טנקים, אבל אז היה 4

טנקים ואני קיבלתי טנקים מצרפת ממש **מרין סטולון** היה כתוב וככה נלחמתי

יוסי : וזה היה **מיקסים???**

רפי : לא סופר שמה, פעם ראשונה שהיא קיבלה

יוסי : זה שבעים ושש חמש ?

רפי : כן, אבל זה היה רק בהתחלה, פעם ראשונה, ממש מהנמל קיבלנו אותו. ושם היה הקרב

אניס??? בצומת רפיח והגעתי לשם עם המחלקה שלי ורץ אלי מוסא קליין

יוסי : נהרג בתל בחר

רפי : אומר לי תראה הורגים לי את האנשים, הורגים לי את האנשים. אני הסתכלי היה פילבוקס

עומד באמצע השדה, ואנשים של גולני מנסים להיכנס לתוך השטח שהפילבוקס הזה מרסס אותם

כמו זה, אבל עזוב, הפילבוקס הזה הלך. אבל זה לא הנקודה, מה רציתי לספר לך. אח"כ הציבו

אותי יחד עם גדוד חרמש, מחלקת טנקים עם גדוד חרמש, והמשכנו לנסוע לכיוון הצומת וראינו

פתאום מוצבים רציניים מאוד. העמדתי את הטנקים בשורה, 4 טנקים בסה"כ, והתחלנו בסירנות

לנסוע, הייתי צריך לראות מה שהיה שם, לא ירינו, סירנות, בריחה של אלפי אנשים...

יוסי : אגב, למה לא השתמשתם בעיר העתיקה בסירנות ?

רפי : לא, מה יתן סירנות, חוץ מזה זה מאוד מלחיץ גם את הצנחנים, זה לא פשוט. גם ככה הייתה

פה בעיה של רשף והבעיה של האש של התותח, זה מאוד מפריע, חברה נפגעו מזה מאוד

יוסי : בפרט שגם ירית גם לטווחים מאוד קרובים

רפי : בוודאי, עזוב. בקיצור גייפ ראשון של הקצין המצרי ברח ראשון ואחריו כל החיילים ריצה,

ריצה של אמוק, רק בגלל הסירנות. זה מאמת את מה שאתה אומר. אבל זה נכון שמבחינת סיוע

אש לא יכולנו לסייע...

יוסי : אגב, אתה יודע שהמגד של גבעת התחמושת או המ"פ באיזה מפגש של לפני 20 שנה, אמרו

שמה ששבר את רוחם והבינו שהקרב נגמר, שהם ראו את הטנקים שלכם עולים על הגבעה.

רפי : יכול מאוד להיות

יוסי : לא חושב שהטנקים לא יכלו לירות למה שהם היו, לא יכלו למעלה

רפי : זה בעיה, לירות הם לא יכלו, לא יכלו לעשות כלום שמה, וביחוד לא באנדרלמוסיה שהייתה

שמה על מי אתה יורה

יוסי : יופי רפי, תשמע, זה הרבה יותר חשוב ממה שאתה חושב, אני מודה לך, ובשמחות, אני

מודה לך, באמת.

סיום הקלטת